

DRUGI PROSTORI HAROLDA PINTERA¹

HAROLD PINTER'S OTHER ROOMS²

Sažetak

*Tekst je prošireni izvještaj sa simpozija **Pinter Abroad: Other Stages, Other Rooms**, koji je u septembru 2011. održan u Mariboru, u Sloveniji.*

Summary

*The text is an extended report on the conference **Pinter Abroad: Other Stages, Other Rooms**, which was held in Maribor, Slovenia in September 2011.*

Na konferenciji posvećenoj dramatičaru Haroldu Pinteru, održanoj pri Univerzitetu u Mariboru u periodu od 22. 9. 2011. do 24. 9. 2011, prisustvovalo je 25 sudionika iz 14 zemalja (Sjedinjene Američke Države, Kanada, Velika Britanija, Poljska, MaĀarska, Austrija, Italija, Slovenija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Makedonija, GrĀka i Turska). Ovo je prvi meĀunarodni simpozij organiziran na prostoru Balkana koji je usmjeren na izvedbe, prouĀavanja i recepciju djela nobelovca Harolda Pintera na podruĀjima izvan Velike Britanije.

Konferencija se sastojala od izlagaĀkog i izvedbenog/praktiĀnog dijela. IzlagaĀki dio je bio organiziran u tematski povezane manje sesije kojima su prethodila iznimno informativna uvodna predavanja. Plenarna predavanja, koja su odrĀali eminentni akademici i knjiŹevni

¹ Tekst je prošireni izvještaj sa simpozija „Pinter Abroad: Other Stages, Other Rooms“, Maribor, Slovenija, septembar 2011.

² The text is an extended report on the conference „Pinter Abroad: Other Stages, Other Rooms“, Maribor, Slovenia, September 2011

kritičari iz SAD-a (Susan Hollis Merritt, urednica časopisa *The Pinter Review*), VB (Mark Taylor-Batty, profesor Univerziteta u Leedsu) i Grčke (Elizabeth Sakellariou, profesorica Univerziteta u Solunu), slikovito su prikazala konflikte kod Pintera, kozmopolitsku prirodu njegovih djela i političkih istupa, kao i dramske izvedbe, odnosno postojeći interes za dramska djela Harolda Pintera u Grčkoj i SAD-u.

Izvedbeni dio je pratio izlaganja prva dva dana konferencije pa su 22. i 23. 9. održane tri predstave. Ansambl iz Slovenije (Studio Gledališče) je zahtjevnom gledateljstvu ponudio predstavu *Old Times³/Stara vremena⁴*; ansambl iz Velike Britanije (Pinter Centre For Research in Performance and Creative Writing) interesantan kolaž osam Pinterovih drama koje se zaista iznimno izvode (*Party Time/Vrijeme zabave⁵*, *The Examination/Ispit⁶*, *Press Conference/Pres-konferencija⁷*, *Mountain Language/Gorštacki jezik⁸*, *Night/Noć⁹*, *Victoria Station/Stanica Viktorija¹⁰* i *New World Order/Novi svetski poredak¹¹*)¹²; a ansambl iz Srbije, Scena Carina, izveo je lutkarsku predstavu u formi teatra sjenki/karaČoz teatra pod nazivom *Papirnat i Pinter*, koja je još jedan kolaž sastavljen od četiri manje poznate i rjeČe izvoČene drame Harolda Pintera (gore spomenute *Victoria Station* i *Mountain Language* te *Family Voices/Glasovi porodice* i *One for the Road/Još jedno pred odlazak¹³*)¹⁴. Praktični dio je učesnicima ponudio teatarsku radionicu o temi „Landscape and

³ Jedna od rijetkih Pinterovih drama koja je doživjela izvedbu na scenama BiH.

⁴ Naziv drame preuzet iz prevoda Sonje Bašić [Web: www.dhkp.hr/component/dhkp/?view=translation&cid%5BO%5D=281], pristupljeno: januar 2012.

⁵ Naziv preuzet iz prevoda Borivoja Gerzića, Narodna knjiga – Alfa, Beograd, 2005.

⁶ Tekst nije preveden.

⁷ Tekst nije preveden.

⁸ Naziv preuzet iz prevoda Borivoja Gerzića, op. cit.

⁹ Tekst nije preveden.

¹⁰ Naziv preuzet iz prevoda Borivoja Gerzića, op. cit.

¹¹ Ibid.

¹² Ilustracija predstavâ, kao i ostale fotografije sa simpozija mogu se vidjeti na: <http://events.ff.uni-mb.si/pinterabroad/gallery.html>.

¹³ Nazivi oba teksta preuzeti od Borivoja Gerzića, op. cit.

¹⁴ Fotografije sa predstave su u prilogu članku, ali i na: <http://events.ff.uni-mb.si/pinterabroad/gallery.html>.

Silence/Acting Pinter (Krajolik¹⁵ i Tišina¹⁶/Kako izvoditi Pintera)“, koju je vodio Michael Devine iz Kanade.

Kako stoji u naslovu simpozija, izlaganja su se ticala djela Harolda Pintera u teatrima i akademskim sredinama izvan Velike Britanije, a određeni dio njih je neizostavno bio posvećen i Pinterovim političkim/javnim istupima (unutar kog segmenta je posebno zanimljivo bilo predavanje učesnika iz Makedonije koji predlaže „čitanje“ Pinterovih istupa ne kao dijela javne polemike nego kao jednog od segmenata njegovog spisateljskog opusa). Posebna značajka ove konferencije bila je interdisciplinarnost u odabiru prezentacija, što je doprinijelo raznolikosti i kvaliteti simpozija. Kao što je prethodno spomenuto, kraće sesije su bile izvrsno uvezane po svojoj tematici, tako da su se u istoj grupi našla ona izlaganja iz iste interesne sfere, odnosno iz srodne naučne/umjetničke discipline. Izlaganja o temi recepcije Pintera i njegovih djela u Hrvatskoj, Poljskoj i Turskoj su pratila izlaganja o akademskom podučavanju i proučavanju Pintera u Italiji, BiH i Makedoniji; analize raznih predstava koje se oslanjaju na Pinterova djela su pod zajednički nazivnik podvela izvedbe Belarus Free Theatre, koprodukciju Teatra „Joakim Vujić“ i trupe John Thaw Studio Theatre, održanoj 2006. na JoakimInterFestu u Kragujevcu, te izvedbu Scene Carina (što je ujedno bio i odličan uvod za *Papirnatog Pintera* kasnije), a različiti pristupi i neophodne intervencije u prevođenju romana i drama Pintera na njemački, tj. poljski jezik (izlagači iz Austrije i Poljske) su bili zgodno uvezani sa izlaganjem iz lingvistike o mogućnostima primjene kompjuterski potpomognute analize diskursa na korpusu Pinterovih komada (sudionik iz Slovenije i ujedno organizator skupa).

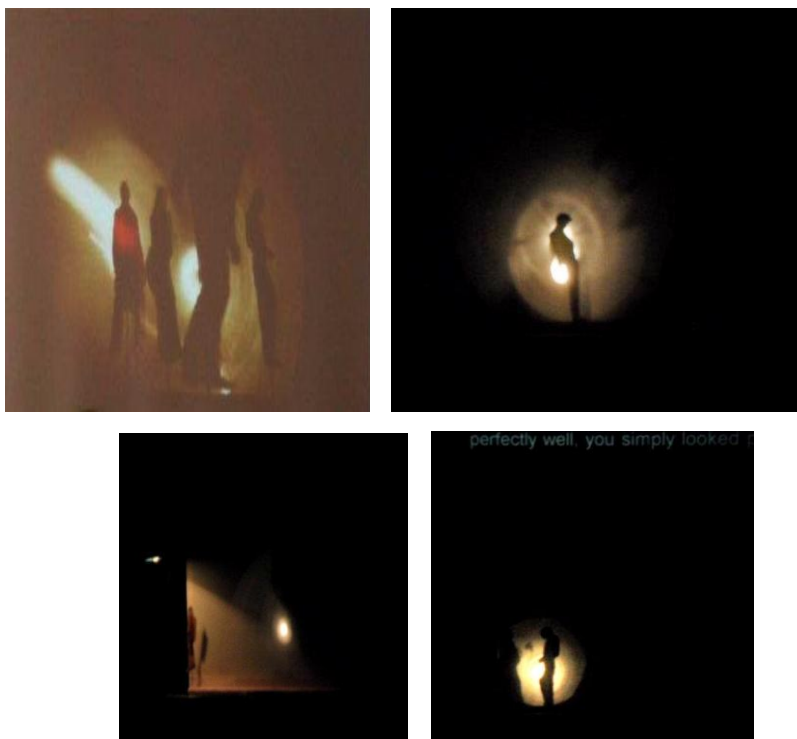
Autorica ovog teksta je kao jedina učesnica iz BiH održala izlaganje o temi „Podučavanje Pintera u Bosni i Hercegovini“, prilikom kog se osvrnula ne samo na akademske sredine u Bosni i Hercegovini, koje kroz svoje studijske planove i programe proučavaju djela Harolda Pintera, nego i na teatre koji su u periodu od 1995. do danas izvodili Pinterove komade. Pri tom su u obzir uzeti i diplomski radovi studenata glume, kao i gostujuće predstave iz inostranstva (npr. gostovanje Teatra Guillare na festivalu MESS 2010). Glavni fokus izlaganja ipak je zadržan na nekoliko predmeta koje u okviru studija iz književnosti

¹⁵ Prevod naziva preuzet od Ivana Slamniga, ITD, Zagreb, 1971.

¹⁶ Tekst nije preveden.

na II ciklusu studija nudi Odsjek za anglistiku Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, budući da se na osnovu uvida u planove i programe studijâ na postojećim državnim i privatnim univerzitetima u BiH utvrdilo da je Pinter vrlo rijetko obuhvaćen studijskim programima. Neizbježno je bilo zaključiti da su, u odnosu na mnoge zemlje u neposrednom okruženju kao i u širem geografskom prostoru, komadi Harolda Pintera u BiH iznimno zanemareni, što je primjetno ne samo u akademskim nego i u teatarskim sredinama, a čemu svjedoči i činjenica da su od ukupno 45 (32 završena i 13 nedovršenih) Pinterovih komada bosanskohercegovačku premijeru doživjela samo četiri (*Stara vremena*, *Lover/Ljubavnik*¹⁷, *The Room/Soba*¹⁸ i *The Dumb Waiter/Lift za kuhinju*¹⁹), kao i činjenica da novijih prevoda Pinterovih drama na jezike BiH nema.

Prilog: *Papirnati Pinter*, Scena Carina, Srbija, u Mariboru, 2011. Iz osobne datoteke.

¹⁷ Naziv preuzet od Borivoja Gerzića, op. cit.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Naziv preuzet od Nade Šoljan, ZDK, Zagreb, 1969.